

Ю НЕСБЬО

ПОЛІЦІЯ

СКАНДИНАВСЬКИЙ
ГОСТРОСЮЖЕТНИЙ
РОМАН

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2016

ЧАСТИНА ПЕРША

Пролог

Він спав там, за старенькими дверцятами. Усередині стінної шафки пахло старим деревом, залишками пороху та мастилом. Коли сонячний промінь зазирнув у віконце кімнати, пасок світла, як стрілка годинника, проник крізь замкову щілину в шафці. Та коли сонце потрапляло усередину під прямим кутом, то відбивалося матовим полиском на пістолеті, який лежав на середній полиці.

То була російська марка «Одеса», копія вельми відомого пістолета Стечкіна.

Автоматичний пістолет мандрував за своє життя багатьма країнами: разом із литовськими куркулями переправився до Сибіру, там потрапив до рук уркаганів у Південному Сибіру, потім став власністю одного ватажка козаків. Його знайшли мертвим із «Одесою» в руці — отамана застрелили поліцейські, після чого пістолет опинився в колекції зброї начальника в'язниці в Нижньому Тагілі. Врешті-решт такий собі Рудольф Асаєв, відомий під прізвиськом Дубай, привіз його до Норвегії, де — перш ніж зникнути без сліду — встиг монополізувати ринок наркотиків в Осло, заповнивши його своїми опіатами,

схожими на героїн. Осло — місто, де нині знаходиться наш пістолет, а якщо точніше — він лежить у шафці в Ракель Фауке, що в Хольменколлен. Магазин «Одеси» може вмістити двадцять патронів калібру Макарова дев'ять на вісімнадцять міліметрів, ця зброя може стріляти чергою, а може давати й окремі постріли. Наразі в магазині лишилося усього дванадцять куль.

Три — наздогнали косовських албанців-дилерів, штовхачів марихуани. Лише одна з цих куль лишилася в людській плоті.

Ще дві пішли на Густо Ганссена, зеленого крадія та дилера, який насмілювався поцупити в Асаєва гроші та дур.

Від пістолета й досі пахло порохом після останніх трьох пострілів, які поцілили в голову та груди колишнього поліцейського Харрі Холє, що вів розслідування вищезгаданого вбивства Густо Ганссена. Місце злочину було там-таки: Гаусманнс-гате, 92.

Поліція й дотепер ніяк не може закрити справу Ганссена, бо того вісімнадцятирічного хлопчину, якого вони спочатку заарештували, довелося випустити. Переважно через те, що так і не зуміли знайти зняряддя вбивства чи бодай якихось непрямих доказів його провини. Хлопця звали Олег Фауке. Кожної ночі він прокидався й бачив перед собою п'ятому і чув постріли. Не ті, від яких помер Густо, зовсім інші. Він чув пошвиств куль, які випустив у поліцейського, котрий замінив йому у дитинстві батька. Ще дитиною він мріяв, що той одружиться одного дня з його матір'ю, Ракель. Погляд Харрі Холє дивився в душу Олега, й він одразу згадував про пістолет, що лежав у дальньому кутку шафи, сподіваючись, що йому ніколи більше не доведеться діставати його на світ Божий. І ніхто ніколи його не побачить. І він спочиватиме там довіку.

Він спав там, за дверима.

У шпитальному покої, узятому під варту, пахло ліками та фарбами. Монітор, встановлений за його ліжком, фіксував кожне його серцебиття.

Ізабель Скоєн, член міської ради Осло й радник із соціальних справ, та Мікаель Бельман, новий шеф поліції, сподівалися, що ніколи його більше не побачать.

Що ніхто ніколи його більше не побачить.

Що він спочиватиме довіку.

Розділ 1

То був теплий довгий вересневий день. Сонячне світло перетворило Осло-фіорд на розплавлене срібло, від його променів засяяли низькі гірські кряжі, які вже відчули на собі перші дотики осені. У такий день кожен житель Осло присягався в душі, що ніколи-ніколи зроду не поїде нікуди з рідного міста. Сонце потроху ховалося за гори Уллерн, і останнє проміння зігрівало передмістя, пустирі, скромні помешкання — свідків появи міста Осло, розкішні пентхауси з терасами, які одразу нагадували про нафтові поклади, що принесли країні статус однієї з найбагатших у світі, наркоманські притони Стенспаркена та невеличке містечко з рівненькими вуличками, які бачили смерть від передозу у кілька разів більше, ніж у будь-якому європейському мегаполісі. Сонце заглядало в сади з огороженими сіткою батутами, на кожному стрибало не більше трьох дітлахів одночасно — як і рекомендовано інструкцією. А за гірським кряжем та лісами простяглася

частина міста, яку називають Ословський котлован. Сонечку хотілось зазирнути й сюди: воно затято простягало свої осяйні промені у бік низькодолу, ніби прощаючись із ним перед довгою розлукою.

День починався з прохолодного колючого повітря та яскравих променів світла, схожих на лампи в операційній. Потім на вулиці потеплішало, небо забарвилось яскравою блакиттю, а в повітрі з'явилось оте чарівне відчуття, завдяки якому вересень часто вважають найчудовішим місяцем року. А коли місто окутали сутінки, непевні та ніжні, над жилими кварталами на пагорбах неподалік озера Марідалсваннет запахло яблуками та нагрітою хвоею.

Ерленд Веннесла вже майже дістався останнього пагорба. Чоловік відчував, як його м'язами розливається молочна кислота, але зосередився на правильному, рівному чергуванні рухів педалей, трохи притискаючи коліна до рами. У цій справі правильна техніка має неабияке значення. Особливо коли ти вже втомився і мозок благає тебе змінити позу так, щоб м'язи хоч трохи спочили, але ти знаєш, що тоді не зможеш рухатися так упевнено й надалі. Чоловік відчував, як жорстка велосипедна рама поглинає кожен виплеск сили, якої він докладав, щоб прискорити рух, коли він підводився, завмерши на педалях, щоб утримати заданий темп — близько дев'яноста обертів на хвилину. Він перевірів свій ритмокардіометр. Сто шістдесят вісім. Потім посвітив лобовим ліхтариком на закріпленій на кермі навігатор: той містив детальну карту Осло та його передмість. Велосипед з усім приладдям коштував, відверто кажучи, значно дорожче, ніж міг дозволити собі детектив, який нещодавно вийшов на пенсію. Але дуже важливо лишатися у формі саме тепер, коли життя може кинути виклик будь-якої миті.